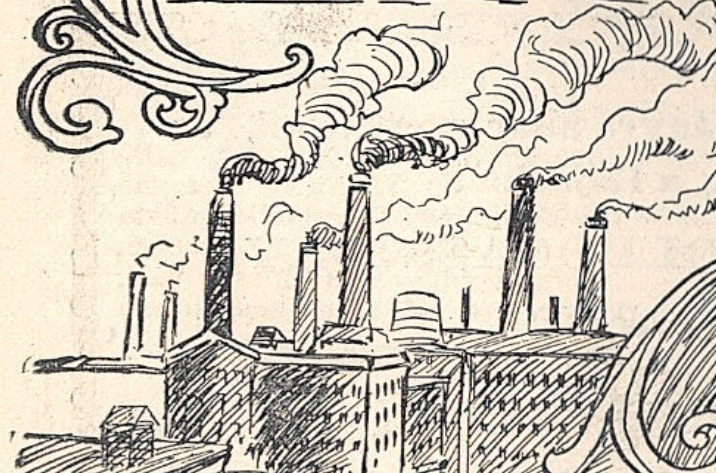
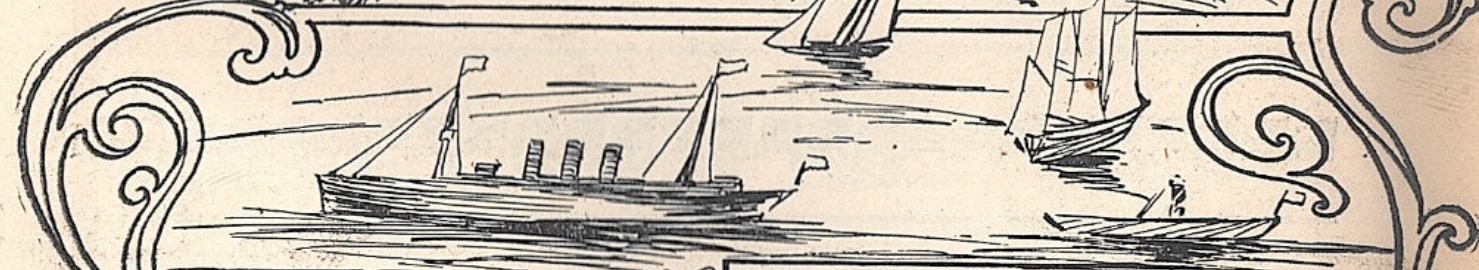

HAJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

31 ik szám.

1908 október 1.

Tartalom. Szívtől-szívhez. Irta **Hoch Antal** O. S. B. Stonegai (Va.) plebános. — Szent Olvasó Királynéja. Irta **Messerschmiedt Géza** passaici plebános. — Emléksorok. (Költemény.) Irta **Rückert Ernő** st. pauli papnövendék. --- Egy koldus története. Irta **Messerschmiedt Géza** passaici plebános. --- Uj rend (Krónika). Irta **Messerschmiedt Géza** passaici plebános. --- Naptár, apróságok. --- **Mai képünk:** Böles Salamon király itélete.

ÜGYNÖKEINK.

Barton, O. Varga Mihály. — Bridgeport, Conn. Blozson János, Serföző János. — Cleveland, O. Bodig József, Dósa Pál. — Dayton, O. Bartos János. — Detroit, Mich. Pálfi István. — E. Chicago, Ind. Farkas Kálmán. — Chicago, Ill. Csinnoss János. — Lorain, O. Kiss Károly — Lord, Md. Bessenyei János. — Mc Adoo, Pa. Szalay Jenő. — Passaic, N. J. Kucsera János. — Scranton, Pa. Ságbi Lőrinc. — South Bend, Ind. Koczán János. — South Betlehem, Pa. Konyár János. — Sharon, Pa. Ress László. — Throop, Pa. Kovács Sándor. — Toledo, O. Danykó József, Székely Bálint. — Torrington, Conn. Kiss Károly. — Trenton, N. J. Gura Dániel, Szmoliga Béla. — W. Hazelton Pa. Képes József.

Aki szép, érdekes olvasmányra akar szert tenni, az
rendelje meg a Hajnalnál

A LOURDESI BOLDOGASSZONY

... című könyvecskét . . .

220 oldal.

Ára postával együtt 20 c.

Szorkeszi MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
917 Third St. Passaic, N. J.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Megjelen minden csütörtökön.

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

SZÍVTŐL-SZÍVHEZ ...

— Őszinte szó az amerikai katolikus magyarokhoz. — Folytatás.

Irta Hoch Antal O. S. B. stonegai (Va.) plébános.

2. A te Egyházad.

katholikus egyházat Krisztus Jézus alapította. Célja: lelked üdvözítése. Nem azért van az anyaszentegyház, hogy téged gazdaggá tegyen, hogy megélni, tiszteltetni, a világban fényleni segítsen. Nem. Az egyház **lelkedet** akarja megmenteni.

A te egyházad **isteni intézmény**. Ha emberi lett volna, régen elpusztult volna, mint a hogy elpusztultak megsemmisültek már hatalmas világra szóló emberi alkotások. Becsüld meg és szeresd egyházadat, mert az Isten munkája.

Ne várd tőle, hogy emberi hóbortoknak hizelegjen, hogy tanításait emberi tekintetekből változtassa, hogy tetszétedet keresse, füleidet csiklandozza. Ne feledd, hogy ő azt tanítja, amit hinned, tudnod és tenned kell üdvösségedre, — akár szereted e hitet, cselekedeteket — akár nem.

Talán azon botránkozol meg, hogy **üldözik az anyaszentegyházat?** Ne csodálkozzál. Gondolj csak arra, hogy Krisztus is meghalt a kereszten és pedig két

lator között. Az egyház is meg lesz feszítve mindig — a világ és az ördög között.

Halljad csak mit mond a te Jézusod : „Boldogok, a kik üldözést szenvednek az igazságért. Örüljétek és vigadjatok, mert a ti jutalmatok bőséges mennyekben“. Igen. Örülj, ha gyűlölnék, csufolnak üldöznek hited — vallásod miatt. Krisztus ezt megjövendölte és boldognak hirdeti az üldözötteket! Miért várnád azt, hogy neked jobb sorsod legyen, miut Mesterednek, hogy felcicomázott — elkényeztetett tagja légy egy tövissel koronázott főnek...

A te egyházaad lelki intézet. Eszközei, útjai, győzedelmei: lelkiek. Ez jusson eszedbe akkor midőn azt hallod, hogy: „az egyházban nincs haladás“, vagy hogy: „a katolikus országok hátra maradtak“. Botor beszéd. Felkapott üres szó, melynek hazug voltát nyilvánosságosan megmutatja a mindennapi tapasztalás, a részrehajlatlan tekintet. Az egyház nem világi célokra alapított. Gyümölcsei emberi szemektől elrejtve, a lelkek mélyén érlelődnek, — nem a földön, hanem az egek kertjében diszlenek . . .

Egyházaad oly **régi**, mint az idő, melyet Krisztus Urunk idejétől számitunk, sőt alapjában, — lelkek üdvözítését tekintve oly régi, mint maga ez a mi világunk. Minden nemzet, minden század bölcsőjénél ott állott az egyház. Ellenségeit legyőzte, túlélte; eltemette azokat, a kik pusztulását megjövendölték. Olvasd el a történelmet.

Egyházaadnál van az igazság! Az Isten igazsága. Az egyház változhatik a tudomány haladásával, vagy tanításának módjában, külső formájában, de nem változhatik soha és nem is fog változni amaz örök igazságokban, melyeket tanít. Soh'se féltsd te az egyházat. Krisztus Jézus, aki Isten, akinek a szava tehát változhatatlan örök igazság, ez a Krisztus mondotta, hogy az egyházaon a „pokol kapui sem vesznek erőt“ — és hogy Ő

maga velünk marad a világ végezetéig. Kinek hiszel, ha Krisztusnak nem hiszel?

Hited az egyházban legyen engedelmes és alázatos. Amit az egyház mond, parancsol, előir, — azt Isten mondja, parancsolja és írja elő. Olyan engedelmességet kíván Jézus az egyháznak, mint a melyet magamagának követelt. „Aki titeket megvet, engem vet meg.“

Sokat megtéveszt és megrendít hitében az a tévedés, hogy az egyházat a **személyekhez kötik**. Jegyezd meg, hogy egy pap, egy püspök — még nem az egyház. Az egyházat tehát egyesek tetteiből megítélni, megbírálni: nagy ostobaság. Az egyház Krisztus jegyese, az egy igaz hitet valló, ugyanazon fő alatt élő, ugyanazon szentségekkel élő emberek társasága. Mondom: embereké és nem angyaloké. Aki hitét egy ember személyéhez — legyen az pap vagy püspök — vagy egy templomhoz, hitközséghez, avagy bizonyos fizetési kötelezettségekhez köti, annak nincs igazi hite.

— Folytatjuk. —

Szent Olvasó Királynéja.

Október első vasárnapjára.

A szent olvasót vagyis a rózsafüzér-imádságot nem a földön találták ki. Maga az Úr Jézus anyja, a Szentlélek jegyese, a teljes Szentháromság fenséges leánya, Mária tanította arra szent Domonkost. Tehát ő maga adta kezünkbe az eszközt, melylyel hozzá folyamodjunk, áldását — szeretetét kéregessük.

Mi a rózsafüzér? Az imádságnak legeslegszebb módja, Istenünk kegyelmének — áldása megnyerésének biztos utja. Igazi **rózsa-füzér**, mely bennünket égi Anyánkhoz s általa az Istenhez fűz. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy az olvasó **csak** Mária tiszteletére szolgál. Benne van abban minden, amit hiszünk, remélünk, szeretünk.

A keresztvetésben — a Szentháromság egy Istentől kiindulva — mindjárt letehetszük a legtökéletesebb hitvallást, melynek égen-földön nincs párja. Majd ismételve felfohászokodunk az Egek Urához azon drága szép imádsággal, melyet „Miatyánk“-nak nevezünk, s melyre maga az Úr Jézus tanította az embereket. A **szent titkokban** pedig, — melyek az üdvözlétekbe úgy illeszkednek, mint drága gyémánt a gyűrűbe — leghivebb kifejezésre jut a megváltás nagy isteni munkája; a tiszta hit, elismerés, hogy Jézus az Isten egyszülött Fia miérettünk valóban emberré lett, mint ember egész életén át a legszegényebb állapotban élt, tanított, szenvedett, végre kínos halállal pecsételte meg irántunk való szeretetét . . . A szent olvasó titkai mindannyi csillagok, melyekből a feltámadott, egekbe szállt Krisztusnak és ugyanazon egekbe felmagasztaltatott Szűz Máriának dicsősége ragyog felénk . . . A titkok végén meg a Szentháromság örök, elenyészhetetlen **dicsőségét** hirdetjük, mely dicsőségben örök szép életet élni mi is reménylünk . . .

De nemcsak szép, hanem **hatalmas** imádság is a rózsafüzér. Mutatja ezt maga a történelem, melynek lapjain nem egy olyan eseményt találunk feljegyezve, melyben Mária irgalma — jósága a rózsafüzér — imádságra szállott e földre. Hát azt a sok megvigasztalt, megsegített, bűn rabságából kiragadott lelket ki tudná megszámlálni, akik a szent olvasónak köszönhetik üdvösségüket. A Boldogságos Szűz Mária maga parancsolta meg Bernadetenek, akinek Lourdesban megjelent, — hogy az emberek a Szent Olvasóval forduljanak hozzá minden bajukban — szükségükben — keservükben — fájdalmukban — és ő szívesen meghallgatja őket.

Szeresd hát az olvasót kedves keresztény lélek! Vedd elő gyakran. Ezzel köszöntgesd Máriát. Ha úgy végzed, hogy elméd — szived — lelked rajta: meglásd, mily remek koszorút fcn majd a te fejedre a szép Szűz Mária azokból a rózsákból, miket neki a földön nyujtottál . . .

Messerschmidt Géza.

* Ha valakit megakarsz ismerni, csak azt nézd meg, milyen ujságot szeret olvasni. Rögtön tisztába lehetsz vele. (m.)

* Ha az Uristennel beszélsz és azt akarod, hogy meghallgason, csak azt mond neki: „én nyomorult semmi“. Mert az vagy. (m.)

Bölcs Salamon király itélete.

EMLÉKSOROK.*

Idegrontó — borzalmas volt az éj,
Melyen segílyt nyujtál szüz Anya
És nem hagytad, hogy temetöm legyen
A „Vad Nyugat“ sárga homokja.

Mikor az Úr villámait szórva
Szemem közzé nézett a halál,
A „Vad Nyugat“ pusztaságán — tudom —
Védangyalom szent Szüz . . . Te valál!

Mennydörgés és villámcsapás között!
Csillagtalan, sötét éjszakán
Tanultalak meg szeretni Téged,
Szeretni hön, tisztán, igazán! . . .

Rückert Ernő.

*Augusztus 15-én történt szerencsés megmenekülésem emlékére.

☞ TÁRCA. ☞

Egy koldus története.

Irta: Messerschmiedt Géza.

Folytatás.

Mi az — mi az? Kiáltottak valamennyiens rémülten ug-
ráltak fel. Az apa nyugalomra inté őket, de szívébe
belemarkolt a fájdalom . . . Roszat sejtett.
— Eredj Pál, nézd meg, mi történik odalenn.
Pál lesiet; várják . . . de hiába, Pál csak nem
jön. Helyette berontott tiz fegyveres ember, közü-
ök előlép valami tisztféle, vad marcona alak, rekedt hangon rá-
rivall a gazdára:

— Lavoir, ön királypárti! Parancsom van, hogy önt elfogjam
s Párisba vigyem!

Velőtrázó sikoltás követte e szavakat. Angela összeesett . . .
Lavoir halálsápadtan állott elájult felesége mellett. Az egyik
leányka piciny kezeit összetéve odaállt a vezető tiszt elé:

— Kedves bácsika, ne bántsa az én mamámat . . .

— De uram, szólalt meg most Lavoir, hisz én semmi rosszat nem tettem . . .

— Semmi mentség, semmi ellenkezés. Fogja kalapját s jöjjön. A többieket sem hagyjuk itt. Rajta fiuk, teljesítsétek kötelességeket.

Hogy mi következett erre? . . . Hagyjuk el . . . Ki tudná leírni, mit éreznek azok, akiket a siralomházba visznek . . .

Megvasalták őket. Lenn a kapu előtt két rozoga hintó állott, ezekbe tuszkolták-lökdösték az ártatlan családot. Lovas katonák vették őket körül s az éj csöndjében megindult a gyászos menet Páris felé . . .

Angela törte meg a csendet.

— Édes jó uram meg kell halnunk . . . kiirtanak bennünket.

Lavoir nem felelt. Fejét mellére hajtotta. Csak az a két nagy könnycsepp árulta el az apa szívében duló kinokat . . .

De hová lett Pál, a család hűséges szolgája . . .? Pál eltűnt.

Hagyjuk el most Lavoirt s családját, később találkozunk velük. Lássuk, mi történik Párisban.

*

A francia forradalom a szabadság, egyenlőség és testvériség jegyében indult meg. A szabadság nevében fogcsórák össze az ártatlanok ezreit. Különösen három vérszopó tigris nevéhez fűződnek e kegyetlenségek. Danton, Robespierre és Marat. Ezek voltak a főjakobinusok. Danton, az „igazság-ügy” minisztere összeállította a kivégzendők listáját. A legelőkelőbb állami hivatalnokok közül nevezte ki a hóhérokat. Ahány börtön volt, annyi rögtönítelő bíróságot állítottak fel. A hatalmas falakkal körülvett börtönök udvarán — egy emelvényen ült a „bíró”, körülötte a hóhérok mindannyian meztelen karokkal, frissen köszörült kardokkal, embervértől párolgó köténnyel. Egy intésre kivezették a foglyok százait. Felolvasták a névsort. Jaj volt annak, akinek a neve megvolt keresztezve . . . A hóhérok megragadták, az udvar közepére vonszolták s lemészárolták mint a marhát. És kiket ért ez a rettenetes sors? A kivégzettek mind békés polgárok voltak. Nem volt válogatás. Püspökök, papok, hivatalnokok, mesterek, kereskedők, élemedett, fehérhaju aggasztánok, viruló szép hajadonok — vérenek kellett árkot ásni . . . Így halt meg a jó öreg Cazotte, aki a francia gyermekek meséit írta, így pusztult el a tündérszépségű Lamballe hercegnő, akit a vérszomjas bakók először baltával vagdaltak össze s aztán lefejeztek . . . De ki tudná leírni a „szabadság” mámorában álltát aljasodott ember szörnyű tetteit . . .

*

Ezek után elképzélhetjük, mily sors várt a szerencsétlen Lavoir családra!

— Folytatjuk. —

KRÓNKA.

§ **Ujrend.** Neveletlen zsidó fiúk, félbemaradt iskolások, az orosz cárnál százszor zsarnokabb cucilista agitátorok rekedté orditozzák a torkukat, hogy, „**uj rendet kell csinálni!**“ A népnek hitben, erkölcsökben, józan ítéletben gyengébb része vakon rohan a farkasok után. Nekik új rend kell. Ám jól van. Mi, keresztény-katholikusok sem vagyunk megelégedve a világ mai rendjével. Mi is más rend után vágyakozunk. Olyan után, melyben a hit, az igaz vallás, az igaz felebaráti szeretet — uralkodjék, melyben Krisztus legyen az Úr . . . Ők azonban mást akarnak. Nekik közös vagyon kell. A legádázabb irigységgel nézik, ha valaki tisztességes keresetéből tisztességesen él, pénzét nem pazarolja, hanem családjának jövőjére is néz. A szegény félrevezetett nép nem veszi észre, hogy amit ő az úgynevezett „pártkasszába“ stb. fizet, annak jó része a cucilisták zsebébe vándorol, azt sem tudja, hogy azok a vezérek jót nevetnek a markukba a „bárgyú népen“. Nem. Hanem megbódulva a „szabadság“ hamisan értelmezett jelszavától, valósággal megvadulva a pírcs szintől, nek ront mindennek és mindenkinek, ami és aki ellene van. Azt hiszi, hogy rögtön megváltozik a világ képe. A hegyek finom írósvajjává változnak, a folyókban tej és bor fog hűmpölyögni, a gazdagok kiosztják vagyonukat utolsó centig, suflit fognak és mennek dolgozni nekik . . . mindezt azért, mert **ők így akarják.** Hogy jutottak ilyen örült gondolatokra? A magyarázat nagyon egyszerű. A cucilista vezérek, ez a dologkerülő banda, — élni akar. A gazdagok nem fizetnek, csak annak, aki dolgozik. Ők hát a népre vetik magukat. Majd fizet az. Holmi szép hangzású jelszavakat dobálnak a nép közé például: „éljen a szabadság, testvériség“, „le a gazdagokkal, a csuhásokkal“. És hányan vannak, akik a templomra, Isten dicsőségére sajnálnak pár centet áldozni, a cucilista kolompósoknak szívesen adnak. Mert ott is fizetni kell ám, és pedig egy embernek sokkal többet, mint a mennyit fizetne ha hitközségének rendes tagja volna. — Az egész cucilistaság egy **piszkos biznisz.**

De lássuk csak, **hogy csinálják ők az új rendet.**

Tudják jól a vezérek, hogy hitű és jóra való katolikus ember nem kapható a zászlójuk alá. Mit tesznek? Ki kell irtani a hitet, a vallást, az egyház iránt való hűséget a nép szívéből.

Erre szolgálnak ördögi gonoszsággal írt hírlapjaik, melyekben nap-nap után pellengére állítják a hitet-vallást. A múlt héten egy New Yorkban megjelenő cucilista lap a **Boldogságos Szűz Máriát piszkolta**. Azt mondta róla, hogy a pápának megjelent, aki **húgomasszonynak szólította** . . . Szeptember 4-én a győrujvárosi káplánt, mikor az oltáriszentséggel egy haldoklóhoz sietett, két cucilista **megtámadta**; Csaplár Benedek nevű papot Budapesten egy cucilista fényes nappal **agyonüti**; itt Amerikában, Denverben Father Leót az oltárnál, áldoztatás közben **lövi agyon** egy anarkistává avanszirozott cucilista; a múlt héten a newyorki central parkban egy gyanutlanul sétáló papnak **szívébe hoszszu tört dőf** egy cucilista. Ma már ott vagyunk, hogy az isten szolgája papi gallérban ki nem mehet az utcára élete veszélyeztetése nélkül.

Legutóbb oly arcátlan gázságot követtek el a cucilisták Budapesten, hogy az ember önykénytelenül azt kérdezi: hol vagyunk? Ázsiában?

Szeptember 14-ről kelt tenger alatti sürgöny hozza a hirt, hogy a mint a Budapesten üléselő katholikus naggyülés tagjai tegnap ünnepélyes menetben, keresztekkel és zászlókkal végig vonultak az utcákon: néhány ezer szocialista **megtámadta** a katholikus menetet, miközben folyton ilyen fölkiáltások voltak hallhatók:

— Le a feketékkel!

— Vesszenek a csuhások! stb.

A katholikus nagygyülés tagjai és a szocialisták között verekedés támadt, midőn nagyszámú lovas és gyalogos rendőrök érkeztek a helyszínre, akik kardot rántva szétverték a szocialistákat.

A szocialisták kijelentették, hogy a támadásokat megfogják ismételni.

És kik azok, akik ilyen dolgokat visznek véghez? Azok, akiknek jelszavunk: „Szabadság testvériség.” Nekik minden szabad; szabad gyilkolni, felbontani a társadalmi rendet, — nekünk, katholikusoknak, hitünket megvallani sem szabad. . .

Itt Amerikában is mozognak a cucilisták. Mozgásuk nem ver ugyan nagy port, de szánjuk azt a néhány eltévelyedett egyszerű magyar embert, akik Istenről, hitről, örök üdvösségről megfélekedve a cucilisták vermébe ugrottak. . .

Tanulság: jóra való, tisztességes katholikus ember cucilista nem lenet.

M. G.

NAPTÁR.

Október 4. Vasárnap. Pünkösöd után 17. ik Vasárnap. Szent olvasó vasárnapja. Ezen ünnep a 13-ik században keletkezett. Később a „győzedelmes Szűz Mária“ ünnepével egyesítették. Ez utóbbi ünnepet XIII. Gergely pápa rendelte azon győzelem emlékére, melyet a keresztény hadsereg Lepantó mellett 1571-ben Szűz Mária hathatós esedezése által nyert a pogány törökökön. Ugyancsak a Szűz Mária oltalma alatt vett belgrádi győzelem (1716.) emlékére X. Kelemen pápa általános ünneppé emelte.

Október 5. Hétfő. Szent Placidus vértanú és társa.

Október 6. Kedd. Szent Brunó hitvalló és rendalapító. Brunó a híres karthauzi rend alapítója – már mint ifju nagy tudományáról lön híres Párisban hol magasabb iskoláit végzé. Tanulmányai befejeztével egy borzalmas eseménynek volt szem-és fültanuja. A városban meghalt egy orvos, akit mindenki jámbor és istenfélő embernek tartott, Brunó pedig jól ismert. Szokás szerint a holttestet a templomba vitték s három napon át imádkozták felette a holtak zsolozsmáját. Első nap, midőn az imádkozók a 4-ik leckét mondták, a halott fölegyenesedett s a jelen voltak rémületére iszonyatos hangon kiáltja: „Bevádoltattam.“ — Másnap a zsolozsma ugyanazon részénél a holttest újra felült s hasonló borzalmas hangon kiáltja: „Elítéltettem.“ — Harmadnap ugyanaz történt. Még rémületesebb hangon kiáltott: „Elkárhoztam.“ A jelenlevőkön nagy ijedelem vett erőt. Brunó szintén jelen volt s ezen esemény annyira megrendítette, hogy még ott a templomban elhatározta, hogy elhagyja a világot s minden percét lelke üdvösségének munkálására és biztosítására fordítja, nehogy Isten ítélőszéke előtt ugyanazon sors érje, mint amaz orvost. Hat hasonló gondolkozású barátjával a Karthauz nevű pusztaságba vonult. Itt gunyhót építettek maguknak s a Brunó által megállapított szigorú rendszabályok szerint éltek. Ez volt kezdete a mai napig is fenálló híres karthauzi rendnek.

Október 7. Szerda. Szent Márk pápa, hitvalló.

Október 8. Csütörtök. Szent Brigitta rendalapító.

Október 9. Péntek. Szent Dénes püspök vértanú és társai.

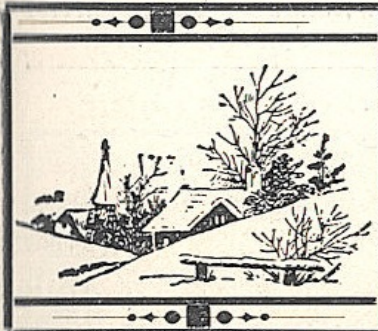
Október 10. Szombat. Borgiai Szent Ferenc hitvalló.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cim: Campbell Morrel & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálás.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.
16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

..... Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, fűvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcepppek, valódi hazai sósborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N. J.

Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eleget. **Kocsik** temetésekre, e küvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely percben olcsón kaphatók.

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen : : :

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N. J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N. J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjelnappal kaphatók. - **Telefon: 396. L. 1. Passaic.** - Jutányos árak!

MOSKOVITZ EMIL

.: .: 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. .: .:

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaic magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

...190—192 Second Street, Passaic, N. J...
A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök. JOHN HARDIFER, alelnök.

●●●●●● Tőke 50,000 dollár. ●●●●●●

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.
— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —
Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

 HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz
 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhalvaló „Father Kneipp” csalhatatlan gyógyításával. Négy esztentendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még néger is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázát --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium” igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSAK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fiókiüzletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyúttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkísérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

H A J N A L.

No. 31. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Okt. 1. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben